27/03/2024

Η Αυστραλία αναγεννάται εκκλησιαστικώς διά της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας

- *τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Σινώπης Σιλουανοῦ*

Ὕμνους στόν Τριαδικό Θεό ἀναπέμπουμε γιά τό γεγονός ὅτι ἐδραιώνεται ἡ ἐκκλησιολογική ὕπαρξι καί ὡρίμανσι τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας μέ τήν ἀπόφασι τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Μητρός Ἐκκλησίας ὅπως στό ἑξῆς διοικῆται αὕτη ἀπό Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδο. Μέ τήν χάρι τοῦ Θεοῦ, καί γιά νά ἀνταποκριθῇ στίς ἀνάγκες τῆς ἀχανοῦς χώρας μας μέ τήν τεράστια ἐνδοχώρα, ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Αὐστραλίας ἀποκτᾶ, μέ τήν εὐλογημένη ἀπόφασι τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου, τήν δική της Ἐπισκοπική Σύνοδο, ἡ ὁποία θά προεδρεύεται ἀπό τόν ἑκάστοτε Ἀρχιεπίσκοπο μέ τή συμμετοχή τῶν Χωρεπισκόπων.

Τό πολύτιμο αὐτό δῶρο τοῦ Θεοῦ, ὅπως κατ’ ἀρχήν ἐπικυρώνεται στούς κανονισμούς τοῦ νέου Συντάγματος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀποτελεῖ αἰτία ἑορτασμοῦ ἐκ μέρους ὅλου τοῦ πιστοῦ λαοῦ τῶν Ἀντιπόδων. Τό πρωτοποριακό ἔργο, πού ὡδήγησε στόν ἱερό αὐτό στόχο, ὑπῆρξε τό ὅραμα τοῦ Σεβασμιωτάτου Πατρός καί Ποιμενάρχου μας, Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ.κ. Μακαρίου, μέ τοῦ

ὁποίου τή σοφία, τήν ἀνιδιοτελῆ ἐπιστασία, τήν πατρική φροντίδα καί τήν ἀκλόνητη δέσμευσι ὑλοποιήθηκε ἡ σύνταξι τοῦ νέου Συντάγματος πού ἀνυψώνει τήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Αὐστραλίας σ' ἕνα ἐκκλησιαστικό ἐπίπεδο, πού ὄχι μόνον ἀνταποκρίνεται μέ τόν καλύτερο τρόπο στίς ἀνάγκες τῶν πιστῶν, ἀλλ' ἐπίσης συμπληρώνει ὅποιες ἐλλείψεις τῆς μαρτυρίας καί διακονίας της. Τόσο γιά τό παρόν, ὅσο καί γιά τό μέλλον, ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή, μέ τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, ἐξασφαλίζεται καί ἐξοπλίζεται γιά τό ἔργο τῆς σωτηρίας τοῦ λογικοῦ ποιμνίου. Ὀφείλομεν ἅπαντες αἰώνια εὐγνωμοσύνη στήν Μητέρα Ἐκκλησία καί τήν Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότητα τόν Οἰκουμενικό μας Πατριάρχη Βαρθολομαῖο, Αὐθέντη καί Δεσπότη καί Κορυφή τῶν Ὀρθοδόξων, γιά τήν ἔγκρισι κατ' ἀρχήν τοῦ νέου Συντάγματος, καί ἐκφράζουμε τίς ἐγκάρδιες εὐχαριστίες μας γιά τίς συνεχεῖς προσευχές καί καθοδήγησί τους.

Ἁγία Γραφή καί Ἱερά Παράδοσι στήν Ἐκκλησία – Ἡ Σύνοδος τῶν Ἐπισκόπων

Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ὡς βάσι τή διπλῆ αὐθεντία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, ἰδιαιτέρως ὅταν ἡ δεύτερη θεμελιώνεται στούς βίους καί τή διδασκαλία τῶν ἁγίων ἀνδρῶν καί γυναικῶν τοῦ παρελθόντος. Ἡ Γραφή καί ἡ Παράδοσι δέν ἀντιπαραβάλλονται ὡς ἰσοβαρεῖς μετρήσεις ἀλλά ἡ Γραφή ἀποτελεῖ συστατικό στοιχεῖο τῆς Παραδόσεως. Ἐξ ἄλλου, ὅσο κι ἄν ἡ Γραφή εἶναι θεμελιώδης γιά τήν ὕπαρξι τῆς Παραδόσεως, ἀσφαλῶς δέν εἶναι ἐξαντλητική τῆς Παραδόσεως. Ἡ Παράδοσι ἀποτελεῖ τήν κορύφωσι τῶν γραπτῶν καί ἀγράφων πηγῶν καί μαρτυριῶν. Εἶναι ἡ κληρονομιά πού παραδίδεται ἀπ' τό ἕνα πρόσωπο στό ἄλλο μέσω τῶν θεουμένων ἀνθρώπων τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπ' αὐτήν τήν ἔννοια, Παράδοσι εἶναι τό σύνολο τῶν γνώσεων πού κατέχει ἡ καθ' ὅλου Ἐκκλησία καί περιλαμβάνει τίς ἀποστολικές παραδόσεις καί τά δόγματα τῶν Πατέρων. Ὅταν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἀντιλαμβάνονταν κάποια ἀπόκλισι ἀπό τήν Παράδοσι, διεκήρυτταν ἐμφατικά: «Οὐ γάρ τοῦτο ἐνόησεν ἡ ἁγία ἐκείνη καί θεοφιλής σύνοδος». Ἀφίετο στήν σύνοδο τῶν Ἐπισκόπων «νά διακηρύξῃ κανονικῶς καί νομίμως» τίς ἀλήθειες τῆς πίστεως διά τῆς ἐκδόσεως «συνοδικοῦ γράμματος» (*τῷ συνοδικῷ γράμματι κανονικῶς καὶ ἐνθέσμως δεδογματισμένοις*).

Ἡ διακονία τοῦ Ἐπισκόπου

Ὅπως καί ἡ Αὐστραλία, κάθε τοπική Ἐκκλησία ἀποτελεῖται ἀπό δυό βασικά στοιχεῖα πού συνδέονται μεταξύ τους σέ πλήρη ἑνότητα καί τάξι: τόν κλῆρο καί τόν λαό. Ὅταν ἐπιλεγῇ ἕνας κληρικός, οἱ λαϊκοί ἀναμένεται νά τόν στηρίξουν καί νά τόν ἐνισχύσουν στήν διακονία του. Ὅπως λέγει ὁ Ἅγιος Βασίλειος: «Αἱ περὶ τὰς Ἐκκλησίας οἰκονομίαι γίνονται μὲν παρὰ τῶν πεπιστευμένων τὴν προστασίαν αὐτῶν, βεβαιοῦνται δὲ παρὰ τῶν λαῶν». Ὁ θεμελιώδης ρόλος τῶν λαϊκῶν

λαμβάνει, ἐπίσης, λειτουργικές διαστάσεις, καθώς ἡ Εὐχαριστία δέν εἶναι δυνατό νά τελεστῇ χωρίς τήν παρουσία λαϊκῶν. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός προστατεύει τήν διακονία τοῦ κληρικοῦ καί τόν βοηθᾶ στήν ἐκπλήρωσι τοῦ ὑψηλοῦ λειτουργήματός του. Ἡ ἱερωσύνη ἀποτελεῖ ἐπέκτασι τῆς διακονίας καί τοῦ σωτηριώδους ἔργου τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως Κυρίου. Ἀπό τίς Γραφές μαθαίνουμε ὅτι ὁ Χριστός ἐμπιστεύθηκε (πιστευθῆναι) τό εὐαγγέλιό του στά σκεύη ἐκλογῆς (σκεῦος ἐκλογῆς) τῆς θείας του χάριτος, τούς ἀποστόλους καί τούς διαδόχους αὐτῶν ἐπισκόπους. Χωρίς τήν δρᾶσι τοῦ Χριστοῦ δέν θά ὑπῆρχε διακονία. Πράγματι, κεφαλή τῆς χριστιανικῆς εὐχαριστιακῆς κοινότητος εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός τῇ ἐπινεύσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὅπως ἀκριβῶς στήν ἀναλογία τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος τά μέλη καί τά ὄργανα τοῦ σώματος ὑποτάσσονται στήν κεφαλή, ἔτσι καί οἱ κληρικοί τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἀποτελοῦν μέρος μόνον τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας ὑποτασσόμενοι στήν κεφαλή της τόν Χριστό. Ἄν καί γιά τόν κλῆρο ὑπάρχουν διάφοροι βαθμοί ποιμαντικῆς καί διοικητικῆς εὐθύνης, αὐτό δέν ἰσχύει γιά τούς λαϊκούς. Ὅλοι οἱ πιστοί, ὡστόσο, ἐξαρτῶνται ἀπό τόν Ἐπίσκοπο ὡς κάτοχο τοῦ ἀνώτατου ἀξιώματος εὐθύνης καί ὀφείλουν ὑπακοή σ’ αὐτόν. Κατ’ αὐτόν τόν τρόπο, ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι αὐτός πού ἐκφράζει τήν καθολικότητα τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι αὐτός πού προσφέρει στόν Θεό τήν Εὐχαριστία, στήν ὁποία ἐκφράζεται ἡ ἑνότητα τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας ὡς σώματος Χριστοῦ. Ἡ ἐπικοινωνία μέ μιά τοπική Ἐκκλησία γίνεται διά τοῦ Ἐπισκόπου καί μόνον, ἀφοῦ ὁ Ἐπίσκοπος ἐκπροσωπεῖ τήν κοινωνία τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ διακονία τοῦ Χωρεπισκόπου

Ὁ θεσμός τῶν Χωρεπισκόπων ἐμφανίζεται γιά πρώτη φορά στό δεύτερο ἥμισυ τοῦ πρώτου αἰῶνος, ἀρχικῶς στήν Ἰταλία. Μετά τό ἔτος 249 ἡ χειροτονία ἐπισκόπων γιά ἀπομεμακρυσμένες περιοχές γίνεται ὁλοένα καί πιό συχνή. Μιά ἐμφανής ἔνδειξι τούτου εἶναι τό γεγονός ὅτι ὁ ἀριθμός τῶν ἐπισκόπων σέ μιά ὁποιαδήποτε συγκεκριμένη ἐπαρχία ὑπερβαίνει τόν ἀριθμό τῶν πόλεων τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς. Προηγουμένως, ὅσοι ζοῦσαν σέ ἀπομεμακρυσμένες περιοχές, ταξίδευαν στίς πόλεις γιά νά συμμετάσχουν στήν Εὐχαριστία πού τελοῦσε ὁ τοπικός ἐπίσκοπος. Δέν ἦταν, λοιπόν, πάντοτε εὔκολο γιά τούς χριστιανούς τῆς ὑπαίθρου νά συνδεθοῦν μέ τόν ἐπίσκοπο τῆς πόλης καί τό ἐκκλησίασμά του. Γιά τούς χριστιανούς αὐτούς, πού ἦσαν ἀποκομμένοι ἀπό τήν εὐχαριστιακή κοινωνία στήν πόλι, ἡ Ἐκκλησία χειροτόνησε χωρεπισκόπους καί δημιούργησε τοπικές ἐκκλησίες στίς περιοχές τους γιά νά τελῆται καί νά συμμετέχουν στό μέγα μυστήριο τῆς Εὐχαριστίας. Τά δικαιώματα τῶν χωρεπισκόπων, ἀκόμη καί ἐντός τῆς παροικίας αὐτῶν, ἐξαρτῶντο σέ μεγάλο βαθμό ἀπό τόν ἐπίσκοπο τῆς πόλεως.

Συμπέρασμα

Διά τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου ἡ Αὐστραλία ἀναγεννᾶται ἐκκλησιαστικῶς εἰς ὠφέλειαν τῶν πιστῶν της καί πνευματικήν οἰκοδόμησί τους. Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Αὐστραλίας ἐξοπλίζεται καλύτερα γιά νά διακηρύττῃ πάσῃ παρρησίᾳ τήν ὀρθή διδασκαλία πού εἶναι ριζωμένη στή συνείδησι τῆς Ἐκκλησίας καί γιά νά διατηρήσῃ ζωντανή «τήν τοῦ ἀγαθοῦ κοινωνίαν» στούς πιστούς. Ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακή μας Σύνοδος εἶναι ἕτοιμη καί γέμουσα ἐνθέρμου ζήλου νά ἐπιμεληθῇ καί νά φροντίσῃ μέ ἀγάπη τό λογικό ποίμνιο τοῦ Χριστοῦ, νά μεταδώσῃ τήν θεία χάρι στήν κοινωνία τῶν πιστῶν καί νά τήν καταστήσῃ βίωμα στή ζωή τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.